

N:o 24

Ank. till Riksd. Kansli den 11 Mars 1876, kl. 10 f. m.

*Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 8,
angående skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om
författning rörande kostnadsersättning för meddellös svensk
undersåtes sjukvård i Norge.*

Till Utskottets behandling har blifvit öfverlemnad en af Herr *A. W. Westerdal* inom Andra Kammaren väckt motion, N:o 164, hvori föreslås: "att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes utfärda författning derom, att all kostnad för tillfällig sjukvård, som meddellös svensk undersåte erhåller å sjukvårdsinrättning i Norge, skall af statskassan gäldas, samt till nästa Riksdag göra den framställning, som deraf torde för-
anledas".

Uti motionen har hufvudsakligen blifvit anfördt, att sedan Riksdagen i underdånig skrifvelse den 15 Maj 1872, med fästadt afseende å det särskilda politiska förhållande, hvori Sverige och Norge stå till hvarandra, förklarar sig väl anse billigt och lämpligt vara, att grundsatsen om de begge rikenas ömsesidiga ersättningsskyldighet i frågor om understöd, som af fattigvårdssamhälle i ett af de förenade rikena lemnas nödlidande person från det andra, vore i lag erkänd och att bestämmelser funnos för grundsatsens tillämpning, och derföre icke velat föreslå ifrågasatt upphäfvande af Kongl. förordningen den 15 Februari 1855, som reglerar behandlingen af dylika frågor; men att, vid det förhållande att svenskt fattigvårdssamhälles skyldighet att ersätta ett annat för der lemnadt understöd åt en person med hemortsrätt i det förra icke sträcker

Bih. till Riksd. Prot. 1876. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 11 Häft.

sig vidare än till sådant understöd, som lemnas enligt 1 § i gällande fattigvårdsförordning om så kallad obligatorisk fattigvård, samt enligt instruktionen för länens lasarets- och kurhusdirektioner den 21 Oktober 1864 fri vård lemnas å kurhus åt alla veneriskt sjuka, och å lasarett åt sådana inom ett lasaretsdistrikt insjuknade meddellöse personer från annat lasaretsdistrikt, hvar emot icke i någotdera fallet afgiftsfri vård lemnades i Norge, det tillika synts Riksdagen, som borde statskassan hufvudsakligen af dylik kostnad drabbas och derföre hos Kongl. Maj:t anhållit om sådan förändring af eller tillägg till bestämmelserna uti ofvannämnda förordning, att svenskt fattigvårdssamhälles skyldighet att godtgöra norska statskassan förskjuten ersättning för tillfällig fattigvård och sjukvård, lemnad någon samhällets medlem i Norge, ej måtte blifva vidsträcktare än om vården lemnats inom annat svenskt fattigvårdssamhälle; så har Kongl. Maj:t med anledning deraf uti skrifvelse till Kammarrätten den 29 November 1872 förklaradt, att i fråga om skyldighet att gälda norskt fattigvårdssamhälles kostnad för tillfälligt lemnad fattigvård eller sjukvård åt svensk undersåte i de fall, då denna kostnad icke godtgjorts af de särskilda medel, som till användande under vissa förhållanden äro för sådant ändamål norska regeringen anvisade, utan blifvit af norska statskassan i förskott erlagd och för dennas räkning, med iakttagande af stadgandena i förordningen den 15 Februari 1855, af svenskt fattigvårdssamhälle återfordrats, sistnämnda fattigvårdssamhälles ersättningskyldighet, tillika med de omständigheter, under hvilka den återfordrade kostnaden tillkommit, skola bedömas efter de för fattigvården här i riket gällande författningar.

För att med exempel belysa, huru författningarne i fråga om svenskt fattigvårdssamhälles skyldighet att godtgöra kostnad för tillfällig sjukvård, som i Norge lemnats derstädes insjuknad svensk undersåte, tillämpas, är i motionen omnämndt ett ärende, som utgjort föremål för vederbörande myndigheters pröfning och hvartill Utskottet får hänvisa.

§ 13 uti Kongl. kungörelsen den 21 Oktober 1864, angående förändrade instruktioner för direktioner, läkare och sysslomän vid länens lasarett och kurhus, lyder sålunda:

“Efter de grunder och till de belopp, som af landstinget, efter förslag af vederbörande direktion, årligen fastställas, utgår ersättning för sjuka, som å lasarett vårdas. Veneriskt sjuka njuta likväl underhåll och öfriga sjukhusförmåner kostnadsfritt; äfvenså meddellösa, inom lasarettets distrikt insjuknade personer, som tillhöra annat lasaretsdistrikt.”

Af detta stadgande framgår, att den allmänna sjukvården för meddellösa personer är till principen kostnadsfri i vårt land, och att endast ett undantag derifrån göres, nemligen om medellös person insjuknar inom eget lasaretsdistrikt. Om och i hvad mån godtgörelse för lemnad sjukvård i senare

fallet bör utgå, beror dessutom på hvad hvarje särskildt landsting i så fall beslutat. De enskilda sjukvårdsanstalter i landet, der betalning för medellös sjuk persons vård eger rum, äro jemförelsevis så få, att de icke skäligen böra i förevarande, hela landet omfattande, angelägenhet tagas med i beräkningen.

I Norge deremot gifves ingen fri sjukvård, hvarföre, om medellös svensk undersåte tillfälligtvis der insjuknar, betalning skall, med tillämpning af Kongl. förordningen den 15 Februari 1855, för sjukvården erläggas antingen af svenska staten eller vederbörande svensk kommun. Hvilken af dessa tvänne betalningsskyldigheten åligger, beror åter på att få utrönt, hvar ett i Norge förekommet sjukdomsfall skulle kunnat här i landet inträffa; men detta ligger uppenbart utom den mänskliga beräkningens förmåga. Svensk kommun är således icke likställd med norsk, och torde derföre rättvisan påkalla statens mellankomst.

På sätt anfördt blifvit har 1872 års Riksdag, som af politiska skäl icke velat föreslå ifrågasatt upphäfvande af Kongl. förordningen den 15 Februari 1855, deremot uttalat såsom sin åsigt, att svenska statskassan hufvudsakligen borde drabbas af kostnaden för så beskaffad sjukvård, som här ofvan blifvit omförmäld, och derföre äfven till Kongl. Maj:t aflåtit sin förberörda underdåniga skrifvelse; men då den deraf föranledda Kongl. skrifvelsen till Kammarrätten icke i förevarande hänseende synes hafva befordrat hvad Riksdagen med sin underdåniga skrifvelse åsyftat, får Utskottet, åberopande hvad i ärendet för öfrigt förekommit, värdsamt hemställa,

att Herr A. W. Westerdals motion måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 10 Mars 1876.

På Utskottets vägnar:

C. F. Toll.
